

TIDEVARVET

Nr 12 · 19 Mars

Nr 12 · 5 årg. 1927

Tidevarvet Nr 12

Vår ledande artikel handlar om en vecka.

En märklig bok av en kvinna är Rahel Sanzaras *Das verlorene Kind*, som skildras av Dr. Emny Ek.

Kringkyrkan och det religiösa problemet av E. L. avslutas i detta nummer med ett par praktiska förslag.

Med anledning av general Smuts tal över Emily Hobhouse, som återgavs i ett föregående nummer av Tidevarvet berättar en svensk sköterska om Ett minne från boerkrigets koncentrationsläger.

Vad som kan händer är en uppmanande berättelse.

Dir. Paul Pagels
Konstendörsgatan 13. Tel. O. 2786, 10-12, 2-4
Kvartslampa, Diatermi, Elek.
s. m. Behandling av reumatiska och nervöskomur, ledgång, lechia, huvudvärk

Klara Hushållsskola
Drottningg. 21 B. Tel. N. 25882
OBS! NY REGIM!
Måltider
Helneskörd, för män. 70 kr.
Troppor & la carte kl. 6-9.
Arangonang av:
Bröllop, begravnings- och festliga månkävin in till kl. 12 m.s. ev. 2 fm.
Klubbskolek. s. m.
Allt billiga priser.
Vördsam O. A. Jonsson.

Engelbrekts Sjuksköterskebyrå
anskaffar sjuksköterskor och barnsköterskor. Vallhallvägen 18, II, Stockholm.
Tel. 861 81. N. 241 13.

Hostol bröstkaramell
finnes överallt
Sockerbageri-Aktiebolaget, Stockholm.

Olga Elmdahl
Modemagasin
Kungsgatan 53. Tel. 108 51
STOCKHOLM.

Vi ändra
sorgklänningar
på dagen!
Alltid det senaste.
Sorghattar och sorgslöjor.
Leja-Magasinet
Stockholm.

En märklig bok av en kvinna.

Av Emny Ek.

När man läser, att litteraturkritikern i Neue Freie Presse, Wien, som icke kan misstänkas för chauvinistiska grunder, skriver om den tyska författarinnan Rahel Sanzaras debutbok *Das verlorene Kind*: "Det är i varje hänsende det starkaste, jag känner av vad som frambragts av skapande kvinnor", blir man oenkligen nyfiken. Boken har ju i Tyskland haft en sållsynad framgång och sedan jul utgått i cirka 50 000 ex. Kritiken har varit så lovprisande och så enstämig, att avunden stuktit upp sitt huvud och velat minska författarinnans ära genom att beskyllna henne för plagiat. Hon har nämligen ur en tryckt utgiven samling av märkliga rättsfall fått uppslaget till sin roman och knappt ändrat namnen på de uppträdande personerna, liksom Kleist på sin tid ur rättsfallet Hans Kohlhaase fick upprippingen till sin Michael Kohlhaas. Att Rahel Sanzaras bibehållit namnen, bero naturligtvis på att hon velat hänvisa till källorna, så att var och en, som önskar, kan jämföra de summariska rättsrangsprotokollen från 1872 med den psykologiska djuplodning och konstnärliga gestaltning, som kännetecknar romanens. Anklagelsen för plagiat faller på sin egen orimlighet. För en bok, vars egendomliga händelsekedja lätt kunde påstås vara allt för djärt konstruerad, är det däremot en styrka, att förlöppet äger sin realitet icke blott i diktarens inre värld utan också i den yttre verkligheten.

Få böcker har under läsningen berett mig så stor överraskning som denna. Trots ämnets upprörande art är det episka lugnet ingenstades stort. Berättelsen flyter sakta framåt med en slutenhet och kraft i linjerna, som överraskar. Språket har en enkelhet, en nästan kylig glasklarhet, som påminner om det klara, kalla höstsolnuset.

Och dock förmännen man den värme och mildhet, som går i djupa strömmar bakom orden, som blodet i tunna ådror. Med öndligt var som hand gripes det fruktansväraste och renas genom framställningens ro och klarhet.

Boken börjar med en skildring av lanbrukaren Christian B., som arrederar gården Treuen i norra Tyskland. Det är han, som sedan träffas av lidandets bittraste slag, och i några varsamma drag tecknas, huru han i 14-årsåldern gripes av en instinkt förkänsla av fruktan inför livet. Hans liv är lugnt och lyckligt och utan skuggor — men plötsligt kan en botenlös sorgsenhet gripa hans hjärta. I mörker fyllas han av skriek. Han ser kamraterna i skolans sovsal — "mörker låg också kring dem, men ett annat, ljusare mörker än det, som omslöt honom." Han växer upp, blir en duktig lanbrukare och lever ensam till sitt tjugoårs ålder. Han älskar ingen av bygdens flickor. De äro "stora, ljusa och stilla" som han själv — han håller av dem, men älskar gör han föl, när han möter en flicka, helt ölikt honom. Det är så främsende, förtärliga flicka från en annan del av landet. Hon är mörk och livlig, smidig och lekfull. Han gifter sig med henne, Martha. Med sitt mjuka väsen, sitt livlustiga skrätt genombryter hon det mörker, som ännu kan sänka sig öfver honom. De leva lyckliga och få två söner och en dotter. Då en amma behöves till den äldste sonen, kommer i huset en ung kvinna, Emma, som nyss fått ett barn under det tragiska förhållanden. Hela hennes väsen andas renhet och godhet. Bilden av henne är som en ljuslilla madonna, ljus, stark och skön. Hon har emellertid drabbats av det härdsaste öde — hon har blivit valdtagen av en daglöner på det goda, där hon tjänade. När hon en dag kom in i en lada för att hämta hö, blev hon plötsligt gri-

pen med järnfast grepp och slungad till marken. När det blir tydligt, att hon skall föda ett barn, genomdrivs hennes husfru, att hon blir viad vid mannen, som våldtagit henne. Författarinnan gör här som eljest inga reflexioner, men läsaren gör det desto mera. Vilken moral, att låta vålltåkten följas av vigsels! Den unga flickan, som icke utihärdar ens ankleken av mannen, vill naturligtvis icke leva tillsammans med honom, och han lämnar orten. Emma kommer till gården Treuen och stannar där. Hennes som Fritz växer upp till ett vackert barn, hos vilket emellertid då och då en djup vilddhet bryter fram liksom ur underjordiska djup.

Så kommer den fruktansvärda katastrofen. Arrenderosters dotter, den lilla Anna, har just fötts fram. Hon är ett förjusande barn. Hon har faderns rena, sköna drag och moderns glada, levnadslustiga sinne och lekfulla väsen. Fadern älskar detta barn mer än all annan på jorden. Hon är tecknet på att han genombrutit mörkret — ur sig själv har han skapat detta väsen av ljus och leende lycka. Men nu är stunden inne, då olyckans fågel skriande sänka sig öfver hans hus. Nu har han en sårbar punkt. Nu kan han träffas i hjärtat som aldrig förr.

En vacker, het sommarlag leker Anna vid en damm, där den 15-åriga Fritz håller på att bira barnet av vidjor till en lada, vars tak skall lags därmed. Anna följer med Fritz in i ladan för att se på ett fågelbu under en tabjukja. Hon lyfter upp henne, och då han under sina händer känner hennes mjuka kropp, vaknar djuret inom honom. Liksom hans far en gång våldtog hans mor, så skänder han nu barnet. I ett tillstånd av van-sinnig upphetsning slungar han barnet till marken, söndersliter och kväver det. Sedan ligger han

(Forts. å sid. 4)

Skrivmaskinen.

En länge begagnad skrivmaskin ger som beaktat en blek och suddig skrift och alla rötta bokstäver få fula svarta malar. Mot detta hjälper ingenting annat än att köpa de bästprova typerna rens från svart och röd färg och att väta på ett nytt färgband.

Det är med skrivaren som med hans maskin. När han vid arbetsdagens början sammanträffar med svenska språket för att återigen börja arbeta med allt pressa in sin tanke däri, då äro redan orden lite mera igenförda av begagnade än de veta äro fört.

Ordförligan känner skrivaren det, jag talar av egen erfarenhet. Emellan han är en smula mera komplicerad än sin skrivmaskin. Känner han på sig, att ska orden verkligen bli rena igen, så ska språket till in att med en pensel doppad i vita läsa upp svårart, som samlat sig i bokstäverna. Därifrån avstår han från renslig, glöde, i sållet liksom bägre upp på ordskålen, varmed han gyller ut alla ringa och stillamåna. Han erätter något med mycket, mycket med urhörd, och efter det oenligt och osäligt med oändligt. Det är med ord som med renslighets- och stimuleringsmedel, de bli fädda för dem som länge använt dem frist. Ordföringarna är en yrkesfara som byförgiftning.

Mot detta finns ingen annan bät än återhöllandet. Inte en semesterändas ordnykhet räcker till svårare fall, det måste mycket längre tid till. Skallige framat dock giffit ur hjärnan och förvarar en ny känslighet. Den hjälper en att plöjsligt begräpa varför man väckt förgårge eller behövs med ord som förelägg ganska moderata när de skrevs.

En sådan ny känslighet är dock en förlig gåva. Det är inte att anfalla att efter en åre försärd från tidigare plöjsligt börja lösa dem igen, just då de äro inne i en brinnande valkampen. Ord ha fört en tyngd de icke ha för dem, som viliga ut dem, och de träffa som stenas.

Även om jag levat i min välsatta atmosfär skulle jag nog aldrig ha föreställt att det var ett beaktat med sin värdefulla sådana som kvinnans, när det nu var så, att det fanns en, bli våra lilla grup, som inte kunde gå våra lilla ögon av de stora valkarterna. Jag skulle alltså ha sagt mig att råtratten icke är vilkorlig utan oöfverlig och jag skulle utan svårighet förtigen den serie av händelser, som lett fram till denna demonstration. Men däremot skulle jag nog knappt ha reagerat så mycket mot den ton, varmed berättandet ärna bekämpades, för det nu var så, att det fanns till, skulle jag ha sagt. Alldes säkert hade det inte föreställt mig så fantastisk som nu att ett upprörarörik mot kartellregimen måste brännmärkas med så beta jägen.

Det är inte bara skrivaren som bli ord-förgiftade, det är i viss mån också deras publik. Pennerutarnas upphättar lika vad en köttgrupp, en yrkesgrupp eller ett familjesamman kunna få lida genom en "dåningskamp", för än de plöjsligt stå i edlingjen. Många minniaker behöva aldrig känna sig träffade. De äro också nöjda med sina tidsingars ton.

I detta sammanhang erinrar jag mig ett litet märkligt drag, jag börde berättas av en vän som haft en tid i en engelsk soldatregimentens familj. Innan i den familjen använde sig mycket litet bok, icke närmast av spararbet, utan därför att hon aldrig kunde lägga ett koltycke på edden utan att tänka på vad det kostade att bryta det. Hon visste det nämligen. Det ligger något stortiget i denna värnedad för kolen, som bränts så tungt och bränts så lätt. Så önskar jag att jag själv, när ferien är över, kunde få behålla mina värnedad för orden, som sågas så lätt och falla så tungt. Dretter.

Elin Wägnar: C R E D O

Ny roman

medföljer som bilaga från och med nästa nummer till alla Tidevarvets prenumeranter.

Nyttillträdande prenumeranter från 1 april erhålla kostnadsfritt dittills utkomna nummer av bilagan.

varom inte, nödringen Edra livsmedelskostnader genom inköp i våra butiker

KONSUMENTFÖRENINGEN STOCKHOLM

G16 m ej
Spångbergers Blommar
12 Birger Jarlsplan 12

Äro Edra inkomster för stora?

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri föredag.
Svulpsian 1, 2 i. Stockholm.

REDAKTÖR:

Eddas Wägner.
Mottagningsstid kl. 10-11.
Telefon Norr 48 42.

EXPEDITION:

Telefon Norr 282 43.
Kontorsstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:

För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.50,
kvartal kr. 2.—. Lösningsnummer 15 öre.

ANVONSPRIS:

1 text 20 öre
per millimeter
Textsidor eller särskilt legad
plats 25 öre

Lindholm Bloms Boktryckeri
STOCKHOLM 1927.

**Tidevarvets
Rådfrågningsbyrå**
för förlärdar
Slussplan 1-3 II
torsdag 9,30-10,30 f. m.

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmförgätan 3, Stockholm.
Telefon 244 88, Norr 244 19.

Familjerätt, Hyresfrågor, Testamenten, Bouppteckningar, Förfrågningar från landsorten besvaras omgående.

EVA ANDÉN Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesg. 14, Tel. 75 76, Norr 183 38.
STOCKHOLM

SPECIALITET: Familje- och arvsraker, Bouppteckningar och testamenten, Förvaltningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Norrlandsqatan 8-10, Stockholm.
Tel. 147 99, N. 101 50.

Doktor Inez Laurell

Sihyllégatan 9, Sthlm. Tel. 741 71.
Hemopastrik behandling.
Tid för mottagningen beställas per telefon, helst 9,30-10 f. m.

Doktor Fähræus

Här- & Hudsjukdomar, Nervsjukdomar.
Karlvägen 48, Stockholm.
Mottagning och överenskommeelse per tel. 707 18, kl. 10,30-12.

**Infört genom
Stockholms Tandläkareförening.**

Tandläkare GUSTAF HERULF

Hammagatan 5 A.
Mottagning eller överenskommeelse.
Tel. 171 27.

**Tandläkaren
Emma Andersson,**

Stureplan 13, I. (Dagens Nyheter, h. u.)
Tel. Norr 347.

Promenadskor och Klänor samt finare inneskor av bekrade och smalarer typ, med låga klackar eller bast utan klackar, utarbetade av Sv. Kv. Centr. Föreb. för Fys. Kultur och Hälvården av Elds Skofabrik A.-B. och finns och kan beställas i

**Anna Ahlströms
MANUFAKTUR O. KORTVÄRUFABRIK**
Götgatan 96, Stockholm - Tel. Sö. 31184

Så legda skall tårna ligga i skon.

En vecka.

En veckotidning är hindrad att omedelbart ingripa i dagens aktuella spörsmål, men här i stället den försenad att i rön kunna inhämta de händelser, som inträffa och sedan ta upp dem i vederbörlig ordning.

Under den nu gångna veckan har Tidevarvet varit föremål för en stor uppmärksamhet från dagspressen och enskilda med anledning av kvinnolistan vid statsfullmäktige- och elektorsvalen i Sthlm. Detta livliga intresse ger anledning till en del reflexioner. Icke därför att det i och för sig innehåller något nytt eller skiljer sig från varje annan smutskastning, som annars tillhör en valrörelses teknik, utan därför att ett urval stiller liknande beteckningar av viss typens andliga och karaktäristiska nivå. Vi gör därför en sammanfattning av veckans erfarenheter.

"Det lönar sig" — utropar Dagens Nyheter förutset sedan valresultatet i tredje kretsen blivit känt, ställningen blev visserligen oförändrad, men röststillsfrörens ökning visar vilken anklagning den borgerliga samlingen vunnit, och man konstaterar därpå att liberalerna nu följa "framkomliga vägar".

Det är ingen ny upptäckt. Att följa majoriteten har alltid varit till "framkomliga vägar". De s. k. liberalerna kunna kännas sig tryggas, huruvida de äro liberala, blir en annan sak. Och när man ser det stannade och när som D. N. kostat på sig, en tavlans föreställningar av Norrbo, varifrån en massa valsedlar hanna i strömmen, förögna att vara kvinnolistans, så kommer den tanken öskt, att den säkert ej politiskt intresserade konstnären tagit miste. Det är ej kvinnolistans valsedlar, som kastas bort, det är de liberala idéerna, liberalismen från Geijers och Richerts dagar fram till Karl Staaffs, det är dessa 1927 äro liberaler som larlat kasta över bord för att hinna rädda sig över från det sjunkande skeppet till höger. Men det går nog inte så lätt att avfärda vare sig de liberala idéerna eller kvinnolistan.

Det finns ej ord nog för att bryta staven över kvinnolistan, vare sig man går till Svenska Dagbl. blygta vrede, Stockholms tidningens självritvättiga harm eller Dagens Nyheter's grövre ordställningar n. m. m. I vid förvirring citera de ärade tidningarna varandra så att man kan få nöjet att läsa samma sak många gånger om. Ett uttryck fäster man sig vid "om den

ofantligt mycket större verkan" kvinnornas röster ha, när de givas till de stora partiellerna. Ja, det kan ett två-års barn förstå, men här är inte fråga om att buga för flertalet. Vidare känner man sig kränkt över, att initiativtagarna till kvinnolistan inte velat ta "råd och anvisningar" av dem, som bättre förstå. Det kan vara likgiltigt hur de prata. Rent av barnsintet verka alla ord av hän och spe, alla försök att sprida lösa — det enligt mänsklig uppfattning förklarligaste av allt — över kvinnolistan. Och sedan man hållit på att skymfa och småda en veckas tid frågar man nyfiket om inte vederbörande "fått nog". Det är verkligen naivt frågat!

För sin anpart vill Tidevarvet härpå svara, att detta må höra upp eller fortsätta allt efter tycke och smak. Det varken stör oss eller inverkar på oss. Men två saker vilja vi framhålla.

Det ena är, att ingen fattat, att Tidevarvspolitiken gäller: mot borgerlig samling. Ingen utom Sv. Dagbladet, som avfärdar saken med något som måste tydas så, att man ej kan tala om vad som är rätt i en valrörelse. D. N. förfasar sig över att Tidevarvet i föregående ledare kunde skriva något sådant som: "Lat oss hålla oss till fakta". Därför förmodade den ärade artikel författaren ej att Blsa mer, i annat fall hade han fått förklaringen till varför Tidevarvet ej gillar "sambalhet främst". Vi hänvisa till förtsettningen. Men vad som förväntat oss alla mest, är att denna borgerliga saken sträckt sig inte bara till statsfullmäktigevalen utan även till elektorsvalen. Är den frismåda och liberala valledningen främmande för att elektorerna ska utse representanter till första kammaren? Ty "utgången på vägen-politiken" anhängare, som enligt egen utsägo ingen annan mening ha än den att upprätthålla den ungefärliga jämvikten för att sedan själva ge avgrändat i ena eller andra hållet, kunna ej vara så ologiska, att de, samtidigt som de vilja bryta socialdemokraternas majoritet i statsfullmäktige, påskynda en högerrörelse till första kammaren. Vi minnas från höstens landstingsval uttågningen om när högerrörelsen bestämmaderätt i första kammaren skulle vara klar. Hur går det då med jämvikten? Det vere av intresse att veta, varför frismåda och liberaler i avseende på elektorsvalen inte gått tillsammans med socialdemokraterna!

För det andra vilja vi stanna vid kvinnornas ställning till kvinnolistan. Och där säga vi rent ut:

ALMA AXELSSONS Förlösningsshem.

Långgatan 10, mottagning inbeckord. Även för längre tid. Tryggt o. egen vård. Tel. 728 24.

Medicinsk och Elektrisk Hår- och Ansiktsbehandling
Beut. av värder, bruna fläckar, liktörnar med violetta strålar. Gen härvisat bort, med elektrolytbehandling. Manicure, Pedicure f. damer o. herrar

Hilda Jonson
Götg. 18. Tel. S. 332 99. Stockholm

Fru Emma Holmin
Manicure, Fotbehandling, Frostskador behandlas. Hygienisk ansiktsbehandling med Massage, Elektricitet, Violetta strålar och Vibrator. Cremer m. m. till salu. Lästskuggaregan 8. Tel. Norr 225 99.

Salong

för Klänningar, Dräkter o. Kappor
JEANNA HEILMAIER
Biblioteksgatan 11, 3. tr.
Norr 2863 - Stureplan 11.

ofantligt mycket större verkan" kvinnornas röster ha, när de givas till de stora partiellerna. Ja, det kan ett två-års barn förstå, men här är inte fråga om att buga för flertalet. Vidare känner man sig kränkt över, att initiativtagarna till kvinnolistan inte velat ta "råd och anvisningar" av dem, som bättre förstå. Det kan vara likgiltigt hur de prata. Rent av barnsintet verka alla ord av hän och spe, alla försök att sprida lösa — det enligt mänsklig uppfattning förklarligaste av allt — över kvinnolistan. Och sedan man hållit på att skymfa och småda en veckas tid frågar man nyfiket om inte vederbörande "fått nog". Det är verkligen naivt frågat!

För sin anpart vill Tidevarvet härpå svara, att detta må höra upp eller fortsätta allt efter tycke och smak. Det varken stör oss eller inverkar på oss. Men två saker vilja vi framhålla.

Det ena är, att ingen fattat, att Tidevarvspolitiken gäller: mot borgerlig samling. Ingen utom Sv. Dagbladet, som avfärdar saken med något som måste tydas så, att man ej kan tala om vad som är rätt i en valrörelse. D. N. förfasar sig över att Tidevarvet i föregående ledare kunde skriva något sådant som: "Lat oss hålla oss till fakta". Därför förmodade den ärade artikel författaren ej att Blsa mer, i annat fall hade han fått förklaringen till varför Tidevarvet ej gillar "sambalhet främst". Vi hänvisa till förtsettningen. Men vad som förväntat oss alla mest, är att denna borgerliga saken sträckt sig inte bara till statsfullmäktigevalen utan även till elektorsvalen. Är den frismåda och liberala valledningen främmande för att elektorerna ska utse representanter till första kammaren? Ty "utgången på vägen-politiken" anhängare, som enligt egen utsägo ingen annan mening ha än den att upprätthålla den ungefärliga jämvikten för att sedan själva ge avgrändat i ena eller andra hållet, kunna ej vara så ologiska, att de, samtidigt som de vilja bryta socialdemokraternas majoritet i statsfullmäktige, påskynda en högerrörelse till första kammaren. Vi minnas från höstens landstingsval uttågningen om när högerrörelsen bestämmaderätt i första kammaren skulle vara klar. Hur går det då med jämvikten? Det vere av intresse att veta, varför frismåda och liberaler i avseende på elektorsvalen inte gått tillsammans med socialdemokraterna!

För det andra vilja vi stanna vid kvinnornas ställning till kvinnolistan. Och där säga vi rent ut:

**Begränsad Vitamins tillverknings-
MALTEXTRAKT VITRUM, bästa näringsmedel.**

MALTEXTRAKT VITRUM, med fiskolja bästa vitaminpreparat.
MINERALVATTENSALTER VITRUM, LAXEMERGMALD VITRUM, bästa avförmingsmedel.
SODAPASTILLER VITRUM, bästa medel mot halsbränna.
FERROB VITRUM, det kraftigaste apptäckande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lämsmält föredrages det av den ömtäligaste mage. Vid blodförlust och svaghet av äldre verkar. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Apoteket Vaenas Apoteksvarusentraler Laboratorium, Stockholm. Samtliga preparat finnas på alla apotek.

CARL HEDMAN

SNICKARE
Linnégatan 50
Tel. O. 24 42. Telefonst. O. 96 17.
Alla slag av såväl enkla som finare Snickerier, Renoveringar, Reparationer utföras till moderata priser.

**Svar från advokat
Staël von Holstein**

med randammärknagar.

Till svar å Ederet öppna brev till mig i Tidevarvet för den 12 mars ber jag få anförda följande.

Jag är övertygad om att Ni lika mycket som jag beklagar, att Kvinnolistans valuppdrag kommit att innehålla en oriktig uppgift, som kunde missförstås innebära en valmanöver. Att jag var för tvivlad däröver sade jag i mitt införande å de liberala valgiketen den 8 mars. Däremot har jag icke tillvitvat någon av de kvinnor, som direkt eller indirekt haft med ifrågavarande valuppdrag att skaffa, något smutsigt motiv eller "slutmening någon insinuation", att de avsett en valmanöver. Ju därför att jag känner de ledande av eder och haft glädjen att gemensamt arbeta med eder, känner jag personligt vad som hänt eller i valrörelsen, och det har aldrig fallit mig in att tro någon av eder om att genom en medvetet oriktig uppgift stimulera kvinnorna att ansula sig till eller skalle det. Ni är däri valmanövern skulle ligga. Men den som ej känner eder kan döma på annat sätt, och det kan ej hjälpa, att i en del sinnen har det synts tvekligt. Detta tvivel stärktes, när det utav den del av advokat Anders förklarings, som var intagen i Svenska Dagbladet för den 7 mars, icke framgick, att anledningen var okunnighet hos programskrivaren eller att det förelåg ett "enfadigt missuttryck" eller förbiseende, vilket Ni nu uppölyser vara faller och vilket, enligt vad jag utgår från, även skulle kunna utlösas i den icke intagna delen av nämnda förklarings i Sver-

enskinnorna ha svikit, icke kvinnorna utan i främsta rummet sambalhet, släktet, familjen. De ha, vi säga det än en gång, följt klassintressens breda väg. Den stora mängden har låtit imponera sig av skrämselpolitiken, de ha ej förstått situationen och låtit lura sig. När någon kom och tyckte kvinnolistans valsedel ur händerna eller spottade på dem, vilket böge de-larna bokstavligen skedde så röstade det "sambalhet främst". Det kan vara förklarligt. Ännu tyngre faller ansvaret på de kvinnor i framskjuten ställning som mot bättre vetande tala om kvinnornas likställighet och offentligt taga avstånd från den kamp, som borde vara deras — det må höja deras aktier aldrig så i den allmänna mening.

Men det fötal, som trots allt uttärdat, och som aldrig låtit förmå sig att gå med i den borgerliga samlingen, få fortsätta arbetet för social och medborgerlig ansvars-känsla gent emot klasspolitiken.

Ring 75079.

Vid behov av Bonull, Bindor m. m. Så-
väl större som mindre partier levereras
omedelbart. Billiga priser.

**Parfymeri och Skjufvårdsfåren
"I N E Z"**
Skoppegatan 55 A.

Fotklink.

Effektivt behandlar, av svallna vär-
kande besvär, fötter samt Borsars
Behandlingar. Inst. Sané, Björns
Jarris, 62. Tel. 107 88. Norr 283 96.

OTTOMANER

direkt av tillverkaren, utan mellanhänder.
Månson & Rikner, Drottningg. 83 s. g.
Förmåliga arbetsbetingelser

Rosstorps Pensionat och Vilohem

Hög och ren luft, lämpligt för lunghälsor. Moderna rum med kallt och varmt vatten m. m. Gott bord till moderata priser. Innehotell. Påskgäst-
ensmottag. Tel. Rosnänge 238. Fru Anna Fahlström.

**SODERMANLANDS
ENSKILDA
BANK**

Depositions-, Kapital- & Sparkasse-
räkning
mot högsta gäntande ränta

Soliditets Bank, Grund. 1865

The Christian Science Monitor

En internationell dagligt tidning.
Ren journalistik.

Artiklar av speciala korrespondenter i alla länder rörande politik, industri, uppfostran, konst och litteratur, sport, radio, sociala förhållningar m. m.
Till samtliga Svenska Dagbladets Depescherbyrå, Birger Jarvisgatan 10, Stockholms Tidningskonst, Hamngatan 7, Kloden vid Centralstationen, samt i Christian Science Bureau, Norr Malmsstrand 26.

Kliniken för sjukgymnastik och Massage

REGERINGSGATAN 13, 2 tr., hiss. N. 198 18. N. 101 42
Endast legitimerad sjukgymnast. Kostnadsfri rådgång. KLINIKPRIS.
Rådgång: vard. 11,30—12,00, Tis. o. Fred. 7,15—7,45 em. LEG. LÄKARE.
Gymnastikdirektör T. Sneekenström. AVEN PRIVAT MOTTAGNING.

Med anledning av

"Skulet och kärnan."

Fru Karin Hammar skriver, ut kungl. propositionen i skollagfrågan innehåller en uttalande om kärnan och selt mycket omfångfullt skal av organisationsfrågor och framhåller, att man i pressen svårligt så mycket med skulet och detta på grund av obehaktenskap med den goda kärnan.

För den som betraktar den kungl. prop. från skolsynpunkt måste saken till sig anordnande. Det är nämligen en absolut oförknapp sak, att den goda kärnan av metodiförändring måste passas in i en justifierad skolans form, som ger utrymme åt detta nya: *Koncentration i arbetet och självverksamhet*, därför måste alla uppmärksamhet inriktas på organisationsfrågan.

Den kungl. prop. föreslår en 4-klassig realskola i vilken skola inlämnade ungdomar samma kundskaps som i en 6-klassig realskola. d. v. s. den 4-åriga mellanskolan skall behållas vid sidan av en 6-åriga övergångsform i en del skolor. På grund av erfarenhet kan undertecknad framhålla, att dessa nya metoder icke kunna tillämpas i den 4-åriga mellanskolan, där en obetydlig press mot försämrade att öfva arbetsfärdigheter på de stackars barnen, som många dagar i veckan redan i första klass ha varit och ett jämnare arbetsdag.

Det är en hets och ett tillägnande för att hinna med kursen. Tyklit bara att under ett år med 6 veckotimmar hanna med 2 till 3 års kurs i tyska språket för att sedan i klass 2 börja ett nytt språk (engelska) och i klass 3 åter ett nytt språk (franska). Eller giv att på historikurserna i kommunala mellanskolorna redogördes! Det kan ej bli tal om ändring i arbetet genom det nya skollagförslaget, genom vilket alla elever skola svårliga redogöras. Det är ju även på grund av denna överbelastning av arbetet, som vilja på den 4-åriga mellanskolan, som skollöfverstyrelsen h. l. a. läroverksavdelning reserverat sig mot det uttalande, som gjorts av folk- och yrkeskolorsrepresentanter i skollöfverstyrelsen. Det är reservationen i skollöfverstyrelsen som varit ansvarigt för mellanskolan under de gångna åren och som genom en flitig inspektion följt med arbetet i nämnda skolor. Skollöfverstyrelsen läroverksavdelning står icke främmande för den nya metoden, utan den har visat sitt intresse för densamma, genom att den uttan förbehåll med avseende på undervisningen har beviljat fröken Holman, föreståndarinnan för Tyringe huspension, såväl statsanslag som normalskolekompe-

präst att aldrig till sina hördere riktas den så pinsamma uppmaning: Kom i dag till din Gud. Utan att räkna med den psykologiska omöjligheten härtill hos de icke religiösa, borde väl insikten om vad en själsprocess inom en människa vill säga, och hur litet den influeras av och i detta fall bör influeras av en predikan, omöjliggöra en sådan uppmaning.

Slutligen bör predikan befrias från att följa vissa texter, så att de gamla orden skonas från att är ut och är in av tvång bli utlagda och behandlade av mer eller mindre inspirerade präster.

Så borde inom kyrkan redan nu en del av det, som stöter och ägnas kyrkosökare, kunna i stillhet förändras och neutraliseras. Till den dag kommer, då det religiösa livet vuxit sig så starkt, att det med en oomständigt makt skapar sig sin plats i tiden, och allt det, som ej längre äger andlig halt och andligt värde, av sig själv upplöses och bortsköles.

E. L.

Med anledning av "En socialfilosofarefarenhetens i förm sammet av Tidevarvet" uppmanas härom artikelförfattaren och de av tidningens läsare som tänkt och länt som han att insända namn och adress till fru Bert Lundström, Svithövdsvägen 4, Djursholm.

Med anledning av "En socialfilosofarefarenhetens i förm sammet av Tidevarvet" uppmanas härom artikelförfattaren och de av tidningens läsare som tänkt och länt som han att insända namn och adress till fru Bert Lundström, Svithövdsvägen 4, Djursholm.

Med anledning av "En socialfilosofarefarenhetens i förm sammet av Tidevarvet" uppmanas härom artikelförfattaren och de av tidningens läsare som tänkt och länt som han att insända namn och adress till fru Bert Lundström, Svithövdsvägen 4, Djursholm.

Med anledning av "En socialfilosofarefarenhetens i förm sammet av Tidevarvet" uppmanas härom artikelförfattaren och de av tidningens läsare som tänkt och länt som han att insända namn och adress till fru Bert Lundström, Svithövdsvägen 4, Djursholm.

Med anledning av "En socialfilosofarefarenhetens i förm sammet av Tidevarvet" uppmanas härom artikelförfattaren och de av tidningens läsare som tänkt och länt som han att insända namn och adress till fru Bert Lundström, Svithövdsvägen 4, Djursholm.

Sveakt patent. För eftertagning varnas.

Extra inkomst — hemarbete.
genom att i hemmen utföra stickarbetet för egen eller vår räkning på vår patenterade stickmaskin ABE — specialmodell.
Säljes även med S. K. F. kullager. Levereras till svenska statliga institutioner.
Omförståelse icke rättsstämingsapparat med ärtis eller 4 m kan erhållas en bättre och billigare, nämligen ABE-Standard till endast kr. 125. Villken kan komplet med randapparat för egen stickning. Nyhet: Äre långtidsmaskin. Namnans värdlösa utrustning med kullager. Begär prospekt.
BORDISKA TENTILKOMPANIET
Vasagatan 15-17, STOCKHOLM.

lens, på det att hon skulle vara i tillfälle att allt framgent prova sin metod, som just i sden nya metoden, som fru K. Hammar talar om.

Ble den 4-åriga realskolan fastslagen, så för nog den nya metoden bli något svåglätt, som inte kan omfattas i verkligheten. Med snart 12-årig verksamhet vid trene olika mellanskolor vägar undertecknad påstå, att en mer idealisk — för att tala med fru K. Hammar — "skrollingsmaskin" än den 4-åriga mellanskolan prop. realskolan icke kan föras ut i marknad.

Lidligö den 14 mars 1927.
Ester Röhl.

Ett minne.
Vi ha möttigt följande från en svensk sjukvårdskör, som under beaktigt var med vid den skandinaviska ambulansen.

Då jag i dag läste i Tidevarvet att i Emily Hobbouse vigs till r. Bloomfonten, stod för mig likt ett minne, en syn — för en såldat "koncentrationaläger" för franska kvinnor och barn, vilkas hem blivit brända.

Den man — jag minns ej hans namn — som påbjöd beväring av alla norska hem, har skrivit en av de mörka sidorna i Englands historia. Liksom minns Hobbouse en av de ljusa — Jag vet soldater, som gråtande utfört mordnarrningar, en, som drev kvinnor, barn och åldringar ut i vidmarken, mittals från närmaste grannas svenska lärar — Skarorna samla- de, och engelsmännen föde dem till dessa koncentrationaläger för att de — efter svält och nöd — skulle förtä minnen att överge kördörren. Ofta lyckades detta också.

Det låger jag fick tillstånd att besöka var belägt på kappföningsplatsen ungefär 1/2 timmes välg från Johnsbarn. Det var byggt som en ring omkring löpbanan, öppna bak med tak över. Där fanns omkring 7.800 kvinnor och barn, även en del män. Alla hungriga och mångs sjuk. De som lyckats förmå sina män att "ge upp" fick något mera och bättre mat. Men många, många dogo där svältödda.

Här låg sjuka och friska om varandra. Mångt, tyföfber, dysenteri härdade fruktansvärt.

Hungrande människor, febergångande ansikten, jämmer från kvinnor och barn — även från barnsängskvinnor — och 7000 på en plats något större än stadion.

Det var underligt att vandra hem den där kvällen — genom ett stilla fridfullt landskap. Månen och den stora kometskjulan med sin långa klara svans över oss gjorde natten till dag och visade oss vägn bland tyvorna. — Allt så stilla och fridfullt. Men icke långt borto dagnade människor under oerhörda bördor.

Snart återföll blev det förhujdat att besöka välgret och vi fingo ej veta något om hur där var. Men en dag fingo vi höra som minns Hobbouse som kommit och triniten angående förbereten att ändra taktik. Icke hade hon väl lyckats om icke många inom själva engelska armén redan varit i opposition mot barbariet, men hon var dock den som styrde det. Till oss kom budskapet en helne och hennes gåring först genom den protest mot henne, som stöd i de engelska tidningar, vilka släppte fram genom fronten. — Dock var budskapet en ljustrå till vårt skåde, l. a. Johnsbarn.

E. L. m.

En konferens för samarbete mellan fredsintresserade föreningar kommer på inbjudan av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet att hållas i Stockholm söndagen den 27 mars i Föreningens Ärtas hörsal, Smålandsgatan 20, kl. 1.30 samt kl. 7 em. Programmet omfattar bl. a. föreläsning av fröken Mathilda Wigderson, meddelande om Internationella fredsbyråen i Genève och planerna för dess utvidring.

Desovtan kommer att överlägga för nationell upplysningsarbete, upplysning och utbildningskursar, litteraturspredning samt anordnande av föredrag.

För ingen är fördelen
av
Kapitalsamlingsräkning
sörre än för
den självförsörjande kvinnan
Begär tabell och värnare upplysningar från vilket som helst av våra kontor.
SVENSKA HANDELSBANKEN.

Svenska Pianofabriken
Eleganta. Fyllig ton. Behaglig spelat.
Ombud antages.
Utbästning: Drottning. 57, 1 Stockholm. Tel. 568. 28 28

MAL
KROK PETROLEUM & OJJE A. B.

Sjukvårds- och Förbandsartiklar
Kirurgiska Gummivaror, Bandager alla slag, Elektriska Hjälpapparater, Induktionsapparater, Åderbräckstrumper, Bräckband, Ryghållare, Grossskorsetter och Chärlar, Buthållare, Långskyddare, Skåpkyllan, Liggstolar, Dambudor, Barnvårdsartiklar alla slag m. m. Besök eller tillfråga oss. Illustrerade kataloger gratis.

Corselets
Bäst & Billigast hos
Jansson & Co
Höjvåverväggar
Regeringsg. 41 — Drottningg. 48.

Magasin Special
Vesterlånggatan 68
(Förlag i Passage)
Birger Jarvisgatan 9
STOCKHOLM

Kring kyrkan och det religiösa problemet

(Forts. fr. föreg. nr.)

II.
Vända vi oss åter till de icke religiösa plikt- och vännemänniska, som lysna till kyrkans förkunnelser, så måste vi säga oss, att vad de höra i sanning borde förvåna och uppröra dem. Det måste vara generationers vana att ha det kyrkligen som plikt, ej som inre liv, vilket gör att de med behållande själslugn och med behållande av sitt lugna borgerliga arbete är ut och är in i lysna till orden från Kristus, lärjungarna, apostlarna och profeterna och kyrkans utläggning av desamma. De få höra, att de i allt höra efterlikna Kristus och endast samla skatter i himmelen. De få höra människor ur ihelid bedja mot frestelserna och ropa i syndanöd till Gud om frälsning. De få höra, att denna frälsning även för de största och bästa människor ej är möjlig utan att Kristus genom sin död på korsat återlöst dem. De få slutligen höra att ej människor ständigt kallas av Gud, och då desuot ofta av prästen uppmaningar: "Kom i dag, om du ej kommit förr!" Allt detta ha de emellertid hört ändå sedan barnsdomen, det upprör dem ej, och de är nöra som helst färdiga att försvara denna lära utan att någonsin ha anammat den i sitt inre. Kommer emellertid på grund av en begravnin, en konfirmation e. d. en icke religiös människa, som ytterst sällan besöker kyrkan att lysna till och tänka över ovanstående begrepp, säger hon sig måhända: Vårdar och beundrar Kristus gör jag väl, men efterlikna

Från vinterlössonen överblivna ylleostor sju telijas i dag i Twilift, Nybrogatan 11.

Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

Från vinterlössonen överblivna ylleostor sju telijas i dag i Twilift, Nybrogatan 11.

Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

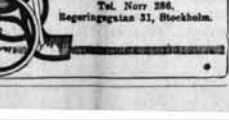
Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

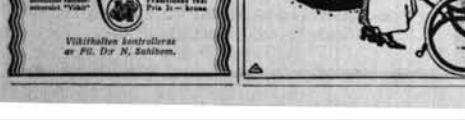
Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

Ett samt föräldraskap — det Marie Stöpa kändas arbete — har fortfarande en god åtgång trots att det funnits tillgängligt i bokhandeln under ett par, tre år. Likaså har dr. Fritz Bruphaekers bok "Barnbokmyrer eller beaktningens förhållande haft en mycket kraftig åtgång. Det råder ju även ett starkt och stigande intresse ju för det viktiga samhällsproblem de biggre böckerna behandla. Båda skrifterna ha utkommit på Frams förlag. De finnas i varje välorteder bokhandel. Priset är 1 kr. De kunna även erhållas direkt från förlaget.

Kifas sjukstolar
I alla städer och skilda utföranden av alla slag för att ändamålliga och snälla utförande. Begär Kifas specialkatalog över sjuk- och rullstolar.
Kirurgiska Instrument
Fabrics A. B.
— KIFA —
T. L. N. 198 18.
Regeringsgatan 31, Stockholm.

Charm
och smidighet åt hyn och en härligt uppriktande känsla skänker varje tvättning med
Scheels Radium-tvål
Innehåller ingen saponin. Frånbyttes till "Scheels" tvål.
Välbehållna kontrolleras av F. Dr. N. Sjöström.

Vad ser hon på?

Jo, hon ser

—det känslan sagt förutskildan mellan Twättbjörnsvätt och gammalmodig gugga-gno- och slava-tvätt. Hon ser, hur borte och tvättbråde på det gamla sättet ruggat upp och trasat sönder fibrerna. Och hon ser, hur varmsatt och fint Vita Tvättbjörn behandlat sin tvätt. Titta bara hur slit, glansig och oskadad vävanden ligger! Därför att Tvättbjörn aldrig rör fibrerna. Han löser smutsen kemiskt, så att den

rinner ut. Och det förklarar också, varför kläderna bli hållbarare med Tvättbjörn, att de bli så mjuka — så glansiga — så bländande vita.

Tvätta med Vita Tvättbjörn

Säljes överallt.

Fråga baral 417

En märklig bok —

(Forts. fr. sid. 1)

in den tomma mörka ladan i välhusig rok, och innan han går, gräver han ner barnets kropp så likgiltigt, som om han städade efter sig. Vad som hänt, har redan sjuksköt under hans medvetandes tryckel. Då barnet snart blir saknat och alla andra i fruktansvärd oro söka efter den lilla, är Fritz lugn och obekvärd. Ingen mistänker heller honom.

För den olycklige Christian B. fadern till det försvunna barnet, börjar nu en förfärlig tid. De mest omfattande efterforskningar i gångsättas, förhör hållas med olika zigenarbånd, som misstänkta ha bortvärdt fljekan. Allt är förgäves, och Christian blir för varje dag allt mera försländad av sorj och förtvilling. Sin hustru återtar han ifrån sig. Märket har åter slutit sig omkring honom, och hustru synes honom en främling. Då kommer plöteligt bud, att Anna återfunnits i en polsk stad. Till sammans med sin äldste son far Christian döt. Efter flera dagars resa kommer han till en familj, som omhändertagit ett barn, vilket liknar den lilla Anna drag för drag. Då den lilla får se Christian,

ma från ladan med en haaka i handen. Hon vet, vilken djävulsk värelse, som ibland kan stiga fram hos Fritz och ge hans ansikte ett ohyggligt uttryck. Hon framställer sina anklagelser med sådan visselhet, att sonen blir dömd, på grund av sin ungdom till 15 års fängelse. Fritz, som hela tiden nekat, därför att han icke har något minne av händelsen, är i fängelset flitigt och ordentlig. En dag, då han sitter i sin cell och arbetar med stråflätning, kommer en fågel inflygande i cellen. Ljudet av vingarna, som stöta mot fönstret, och av fågelsången, kommer plöteligt ett minne att stiga upp ur det omedvetnas djup — han ser framför sig seenen i ladan, där fåglarna flögo kring boet och den lilla Anna darrade av glädje, när han lyfte upp henne till fågelungarna. Från denna stund är hans ro slut, drifterna rusa inom honom och en natt förgriper han sig på sig själv. Efter fängelsetidens slut återvänder han till Treuen, där Christian B. med övermåttlig barmhärtighet mottager sitt barns mördare. Efter en tid kommer Christians två söner på besök. Han hade sändt dem till Amerika, för att de skulle undgå skuggan av hans öde, och nu komma de, lyckliga, friska och glada. Den ene av dem medför hustru och en liten flicka, som heter Anna och är den dödas avbild. Med hävande hjärta löser man nu, hur det lilla barnet sländigt söker Fritzs sällskap. Han är ju visserligen efter sin självstympning relativt oskadliggjord, men då och då bryter hans andra, sjuka jag fram, och han kan utföra handlingar av djurisk grymhet. Allt går emellertid lyckligt, tack vare Emmas sanna uppsikt. De unga återvända till Amerika, och på Treuen dör slutet är barna den gamle Christian kvar. Som ett eftergift, i stormen ristad och av blickten slaget men ännu högre stört står han kvar. Under hans sista år utbryter världskriget. Han får se en tid med otaliga mördare och oräkneliga offer. Men intet rörelse honom längre. Ett font nr skilde honom från världen. Han väntade den död, han med hela sin själ ästundat från det ögonblick, han i det försvunna barnet förlorade sin livsvilja. Till slut kommer döden också till honom.

Denna boks ämne torde synas många här i Sverige alltför ohyggligt. Men i de krigförande länderna ha kvinnorna sett och upplevt mycket, som så småningom kan kräva den befrielse, som ligger i det konstnärliga skapandet. Därigenom att denna bok är så konstnärligt behandlad, så fri från sentimentalitet, så mättad av klar och rofylld stilhet, blir den icke pinsam. Men den väcker tankar. Tankar om ansvar inför arftligheten visserligen, ej helt klarlagda men obestridliga faktum, tankar om värden av psykiskt abnorma av Fritzs typ och om våldtäktens ohyggliga inverkan på ett kvinnoliv. När man läser om det martyrium, som Fritz mor måste genomgå, krymper sig ens hjärta av medlidande, smärta och upprorisk vrede. Till sist står man undrande och spörjande inför lidandets eviga gåta. Dessa människor, Christian, Martha och Emma — Intet hade de gjort, som kunde ådraga dem straff av så ohyggliga proportioner. Ur hemliga bakhall störtat lidandet över dessa enkla, rättseffens, goda och milda människor. Och kvar står det eviga var förg.

En söndardag ett par år senare finner man så resterna av det döda barnet i ladan. Rättsgänganden återupptages — och nu händer närgångning överraskande. Emma, Fritzs moder, anklagar sin son för mordet. Hon har erinrat sig, att hon på morddagen såg honom kom-

Från Riksdagen.

Ordensväsendet bibehålles

och därmed är följandens återställning som statsinstitution tryggad för ännu en tid framåt. Tack vare 18 rösternas övertykt i Ista kammarerna för avslag av utskottets hemställan om bifall till motionen om ändring i regeringsformen m. m. för ordensväsendets avskaffande. I andra kammarerna synes i detta fall den högre kulturståndpunkt som försämr jultransparen-ten vara något bättre förreträdd, enär här utskottets hemställan om bifall till motionen segrade.

Den proportionella valmetoden

blir man beller inte av med i brådskicket, i det att båda kamrarna bifallit konstitutionsutskottets avstyrkande av liberalerna hr Pers och Pehrs motion angående viss ändring i bestämmelsen om val av riksdagsmän. Motionärerna ha åsöftat ett befriande av personlighetsval genom införande av majoritetval i emmanvalskretsen, men synas, av öphatten i Ista kammarerna att döma, ha förstakt att prissa in denna förändring inom proportionalismens ram. Såväl från höger som från vänsterhåll höjdes röster för majoritetsvalens införande. Från socialdemokratiskt håll betonades nödvändigheten av en valmetod, som erjuder en fast parlamentarisk grundval för regeringsmakten — vilket som bekant långt ifrån är fallet med proportionalismen med dess "tungan på vägen"-regeringar. Från detta håll (soc-dem.), gavs dock i den Engbergskas reservation anvisning på den så att säga mera kompromissfria vägen till motionärernas syften än den dessa själva vägnat beträda. — Men, som sagt, inledaren hjälpte; det proportionella välsättat står kvar.

Borgmästare Lindhagens

motion angående sanering av det politiska livet hade naturligtvis avstyrkts av utskottet, vilket enligt hr Lindhagens helt enkelt förbigått den väsentliga punkten i motionen. Detta för- anledde en skarp debatt mellan hr Lindhagen och konstitutionsutskottets ordf, i vilken den senare för en politiskt oförvillad hjärna såg ut att dra det kortaste stråket. Motionären yrkade återremiss till utskottet, vilket avslögs.

Motionen, liksom av hr Lindhagens, angående utredning om införandet av enkammarssystem rönte sammis öde.

Ottoman

för 2 bäddar,
Ny modell, »Tunio»,
stoppad och klädd
med grått stjärnvar
Kr. 95:—

OBS! REKORDPRIS

Bröderne Ljunggren

15 Malmköllnadgatan 15

Vad som kan hända.

Skogsarbetarnas hushåll.

Sedan 1920 gäller visserligen en lag om bärhåll för skogs- och tättningsarbetare, som avser att tillförsäkra dem någotlunda tillfredställande löshöjder. Men man försäkt att det inte är lätt att hålla härberga i hemtrevligt och pryddt skick för skogsarbetarna själva. När man har sitt matförråd, sin hushåll och sina »särskilda anordningar, och tiden för hushållsfrömmal dessutom måste bli knapp, undrar man inte på och härberga bli både otvätta och obekväma.

Jagmästare N. Bellander beskriver i sin skriften »Skogen», hur en skogsloja ofta ser sig ut inuti:
Eldpalen är kausiskt dekorerad med något dussintal svarta kaffekannor av mångfaldiga typer, »stekjanner med mat-rester och fluttkakor samt diverse kaus-trier. De av smuts kraftigt marmorade-borden äro belamrade med tallriker och kaffekoppar, som icke synas hava varit i beröring med diskvatten sedan de äro utstärskandelandens byla. — Diskbrädet, korvskåp, m. m. m. De ständigt obiddade bänken vara samma orda; hop-trasslade färmskåp och filar, skodon smus- och sockerpaket och mycket annat.

I en sådan interiör blev tusentals svenska skogsarbetare under 20 års en tredjedel av sitt liv.
På sina håll ha en skogsarbetarna så gått in på en praktisk väg för att mera tillfredställande ordna upp utställningen. De sluta sig samman i matlag och kausj, som gemensamt anställa en hushållerska. De få därigenom betydligt större frövnad i kojan samtidigt som det blir en besparing i utgifterna för maten. Enligt en beräkning skulle groom det konvolut hushåll för samma sparis 30—40 öre per man och dag.

Jagmästare Bellander skriver:
»Ett helt annat kollektiv än övan skisserade har jag sistlidit utvärta å Aivdalen kronopark. Redan utanför kojan synas »den orödda handen» såväl på vedtjän- som på den på blunpligt utvisade be-läggna avskräddsgropan. Framför västerns dingslade upphängda taglätter för de livliga outtrorska. — Jag försvit gonnst, till här fanns framtimmer. Och där inne väl-sigt golv, rena fänsler, vitstruken bord med skånings tillfästigheter, blanka ka-straller på eldpalen, släta snygga bäddar på bristarna.

Matlagit bestod av 16 man, huggare och kötare. De två hushållerskorna hade hols-dagen fullt upp med arbete. Frukosten skulle vara färdig före kl. 7, det första av dagens fyra målt. Sedan karlarna dragit till skogs, ställdes och diskades. — Alla mellandier uppstogs av tvätt, lagning och stoppning av kläder, strumpor och vantar. Det syntes och på karlarna, ut att de hade det bra. Och kläderna voro lika hela och rena vid arbetssögnens slut som vid dess början.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmsarna från oönska rester, utdriva urstyra från kroppen samt upplösa blodet, därmed avlägsna själva orsaken till tillståndet och sjukdomar.

En liknande Fränk-Saks-Sanatorie är tillgängligt i Sverige.

Magtryk och livsvätska försvinnar. Yrk- i kroppen. Hemmaten och Nervensystemet stärkas. Läkter och Vårdande återvinns.

Fränk-Saks-Sanatorie verkar välgörande på led organen och omedelbart upprättande. Pris per bänk kr. 250. Erbjuds för postföret från Cederström-Tobolska-Fabrik, Södra Sjöbjäs & Apotek, Drogs, Kemikalie- & Färghandl. m. S.

SEDAN MER ÄN 70 ÅR.
VÄRDSMÄRKET
I SYMASKINER.

Vad vill kvinnolistan?

Upplysningsmöten med anledning av stundande stadsfullmäktigeval:

I Högalids Folkkola, Reymerholmsgatan 12—16
Söndagen den 20 mars kl. 1.30 e. m.

I Eskede Folkkola Måndagen den 21 mars kl. 8 e. m.

Talare: Konsulenten INGEBORG WALIN, Dr ADA NILSSON, Fröken ANNA ABERGSSON.